

EMLÉKTÖREDÉKEK EGY HONISMERETI VERSENY HŐSKORÁBÓL

za lehetett volna. A helyzetben a Petőfi Művelődési Központ megnyitása sem segített (1953), a helyben alakult színtársulatok 1-2 év után feloszlottak, együttműködés híján elszigeteltek maradtak. Pedig a vásárhelyi színi előadások lépést tudtak tartani az országos színi eseményekkel. A Cyrano városi bemutatójára 2 évvel a pesti bemutatója után már sor került (1902), a Ványa bácsi-t pedig ugyanazon évben mutatták be (1920). Még 1885-ben itt járt Blaha Lujza. Korszakunk második felében pedig olyan művészek léptek fel, mint Somlay Artúr, Gobbi Hilda, Páger Antal, Dayka Margit, Fedák Sári, Kiss Manyi, Bilicsi Tivadar, Neményi Lili, Jávor Pál. Hódmezővásárhely adta a színészvilágnak Bessenyei Ferencet, Gombos Katit, Ferrari Violetta és másokat.

A monográfia utáni adatbázisokban az olvasó tovább gyűjtheti ismereteit, ami a kötet használhatóságát megnöveli. Ajánlatos is ezeket Földvári László munkájával párhuzamosan böngészni. Az időrendi áttekintést Kovács István készítette el (113-117. o.). A Függelékben, amely szintén Kovács István alapos munkája (118-161. o.), található a társulatok névsora, követve Sándor János szegedi monográfiájának szerkezetét. Ehhez kapcsolódik egy lexikon, amely a városunkban fellépett neves művészek fontosabb életrajzi adatait tartalmazza, és jól kiegészíti a monográfia lábjegyzeteinek adatait. Nemcsak személynévmutató, hanem még egy, a megemlített színdarabok adatait tartalmazó, darab címmutató is található a kötetben (177-185. o.). Ez utóbbi különösen dicséretes a mára feledésbe merült, kevésbé fellelhető színdarabok kutatása, azonosítása során. A kötet és a képszerkesztő Bereti Dezső külön érdeme, hogy a Mellékletben a korszakra vonatkozóan bőségesen válogatott dokumentumok és fényképek találhatók (191-293.o.). A Tartalomjegyzéket viszont, szerencsésebb lett volna a kötet közepe helyett (187-188.o.) az elejére vagy végére helyezni, megkönynyítve az egyes részek olvasását, keresését.

Földvári László munkája tudományos igényű megírt monográfia. Mindezeket figyelembe véve, e könyv méltó helyet foglalhat el városi színháztörténetünk remélhetőleg tovább bővülő, leendő kötetei között. Így ajánlom mind kutatóinknak, mind a *Vásárhelyi Látóhatár* olvasóinak figyelmébe. Ne feledjük Szabó Antal egykori színi direktor örökérvényű szavait:

„A színház teremt színészeket, s a jó színész teremt magának közönséget.”

Mi pedig már tudjuk, ***bizony rögs az út Theszpisz szekerétől Thalia templomáig.***

Szabó Pál

f.HDK

VERSENYZŐK

Az Eötvös József Szakközépiskola 2010. október 9-én 39. alkalommal rendezi meg a városi Ismerd meg Vásárhelyt! honismereti versenyt, melynek szervezője Pap Éva tanárnő. A nagy hagyománnyal rendelkező városi versenynek évente ma is közel 200 résztvevője van. Erre emlékezik a rendezvény egykori elindítója.

1972 októbere. A Frankel Leó Szakközépiskola (ma Eötvös József Szakközépiskola), akkori szóhasználattal, a KÖZGÉ aulájában eredményhirdetésre gyűltek össze az első városi városismereti verseny résztvevői, általános és középiskolások, gyári fiatalok, csapatkísérő tanárok, érdeklődők. A *Vásárhelyi híres promenádon* című dal elhangzása után Nagyillés Mihály igazgató adja át a díjakat a győzteseknek.

Az őszi kulturális rendezvényekhez kapcsolódva iskolánk először próbálkozott városi honismereti verseny rendezésével. A korábbi években már szerveztünk házi versenyeket, és ezeknek a sikerén felbuzdulva léptünk a város nyilvánossága elé.

Az *Ismerd meg Vásárhelyt!* helyismereti vetélkedő résztvevői egy útvonal-leírást kaptak, amelynek segítségével végig sétáltak a belvárosban, és bizonyos épületekkel, szobrokkal, objektumokkal kapcsolatos kérdésekre válaszoltak.

A kérdéseket stencilezett eljárással sokszorosítottuk. Az iskolában ilyen eszköz

nem lévén, a CSOMIÉP vállalathoz jártunk stencilezni, természetesen a kérdések titkoságának szigorú betartásával.

A végső sorrendet a pontszámok döntötték el, az idő ekkor még nem számított. A versenyzők a „helyismereti séta” során bárkitől szerezhettek információt. Valószínű, hogy ez is közrejátszott abban, hogy a verseny igen népszerű lett.

A következő években egyre felkészültebb csapatok indultak a versenyen. Rövidesen megjelentek a biciklis csapatok (és segítők könyvtárnyi irodalommal) is. A kérdésekre adandó válasz megszerzéséhez minden segédeszközt (térkép, útikönyv, járókelő stb.) fel lehetett használni. Az értékelésnél egyenlő pontszám esetén kénytelenek voltunk figyelembe venni a beérkezési időt is.

A legtöbb győzelmet a Vata Péter és Kiss György Sándor (Hódiköt) alkotta csapat aratta. Az 1970-es években a verseny napján még a városi könyvtár és a múzeum is kinyitott, és szakemberek állták a két vagy háromfős csapatok rohamát. A kérdések Vásárhely emlékhelyeire (emléktábla, épület, szobor, kút stb.), valamint az adott év évfordulóira irányultak.

A versenykiírásban irodalmat is ajánlottunk a versenyzőknek. Leggyakrabban a Kossuth téri Merkúr-szoborhoz, a város házához, az Ótemplomhoz, Bethlen Gábor Gimnáziumhoz kapcsolódó kérdések fordultak elő.

Ezekben az években indítottunk felnőtt, középiskolás, úttörő, vidéki és klub kategóriát. A tetőpontra mintegy hatszáz versenyző indult a vetélkedőn, közülük a leglelkesebbnek mindig az általános iskolások bizonyultak. Ha ehhez hozzávesszük a segítőköt, szülőket, szurkolókat, érdeklődőket, és természetesen a rendezőket (az iskola tanári karát és diákjait), akkor a versenyünk egy-egy alkalommal több mint ezer embert mozgató meg a városban.

A siker láttán a városi tanácson kívül egyre több üzem, termelőszövetkezet, ktsz, vállalkozó támogatta versenyünket. A kategóriák helyezettei a szponzorok által felajánlott ajándékokat kapták. Volt olyan verseny, amikor szinte minden résztvevő kapott valamit. Az egyik évben *Ismerd meg Vásárhelyt!* felirattal ellátott porcelántányérok is készítettünk.

A versenyünk céljával Vásárhely és környezetének megismerését tűztük ki múltunk, egykori és mai nevezetességeink, műemlékeink, híres szülőtteink bemutatásával. Versenyünkkel igyekeztünk felhívni a fiatalok figyelmét városunk régi és új értékeire, valamint arra, hogy nézzenek a lábuk elé és a fejük fölé is, ne csak nézzenek, lássanak is.

Kovács István